

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА:

ГРАМАТИКА, МОРФОЛОГІЯ

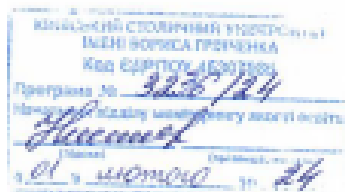
для студентів

спеціальності: 035^Ф Філологія

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

освітньої програми: 035.01.01 Українська мова та література

спеціалізації: 035.01 Українська мова та література

Київ – 2024

Розробники:

Грипас Оксана Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови.
Русаченко Наталя Павлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

Викладачі:

Русаченко Наталя Павлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української мови

Протокол №1 від 17 січня 2024 року

Завідувач кафедри

Михайло ВІНТОНІВ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (*керівником проєктної групи*)
Українська мова та література

«31»січня 2024 р.

Гарант освітньої програми (*керівник проєктної групи*)

Тетяна ВИДАЙЧУК

Робочу програму перевірено

«31»січня 2024 р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи
Світлана ГОРОБЕЦЬ

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «_____» 20__ р., протокол №

— (підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «_____» 20__ р., протокол №

— (підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «_____» 20__ р., протокол №

— (підпис) (ПІБ)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна українська літературна мова

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Курс	I-IV	
Семестр	1-7	
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	26	
Обсяг годин, в тому числі:	780	
Аудиторні	404	100
Модульний контроль	52	-
Семестровий контроль	150	-
Самостійна робота	174	680
Форма семестрового контролю	залік, екзамен	
<i>Змістовий модуль: Граматика. Морфологія.</i>		
Курс	II	
Семестр	4	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:	60	
Аудиторні	42	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	14	
Форма семестрового контролю	екзамен в 5 семестрі	

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – засвоєння студентами розділу «Граматика. Морфологія» з урахуванням етапів пізнання, вимог до внутрішньої логіки навчання, встановлення асоціативних зв'язків між граматичними й морфологічними поняттями, явищами, які сприяють міцності знань, проникненню у внутрішню і зовнішню систему мови на рівні здобутків сучасної мовознавчої думки та з урахуванням досягнень методики навчання мови як провідних дисциплін, що забезпечують фахову підготовку майбутніх філологів; формування у студентів-філологів систематизованих наукових знань

про основні закономірності морфологічної системи української мови, традиційні й нові підходи щодо класифікації частин мови.

Завдання дисципліни: сприяти формуванню

● **загальних компетентностей:**

ЗК2: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК3: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК4: здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК5: здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;

ЗК6: здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК7: уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК8: здатність працювати в команді та автономно;

ЗК10: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК11: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК12: навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК13: здатність проведення досліджень на належному рівні.

● **фахових компетентностей:**

ФК1: усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;

ФК2: здатність використовувати у професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;

ФК4: здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;

ФК6: здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань в усіх сферах життя;

ФК7: здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації);

ФК8: здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;

ФК9: усвідомлення засад і технологій створення різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами;

ФК10: здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів;

ФК11: здатність до надання консультацій із дотримання норм літературної мови та культури мовлення;

ФК12: здатність до організації ділової комунікації.

● **комунікативних компетентностей:**

ФК13: *лексико-граматична* передбачає володіння лексичними, граматичним, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;

ФК14: *мовленнєво-фонетична* передбачає знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків); знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух автентичні тексти;

ФК15: *інтераційна* передбачає уміння вести діалог із носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності.

● **прикладних компетентностей:**

ФК17: *інформаційна комунікативно-технічна* передбачає обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі Інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних.

III. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Після опанування дисципліни «Грамматика. Морфологія» студенти повинні мати такі **програмні результати навчання:**

ПРН1: вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації;

ПРН2: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;

ПРН3: організувати процес свого навчання й самоосвіти;

ПРН5: співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо;

ПРН6: використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності;

ПРН7: розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;

ПРН8: знати й розуміти систему мови, історію мов, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;

ПРН9: характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;

ПРН10: знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності;

ПРН11: знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами;

ПРН12: аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;

ПРН14: використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя;

ПРН15: здійснювати лінгвістичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;

ПРН16: знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності;

ПРН17: збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання;

ПРН19: мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філології;

ПРН20: володіти іноземною мовою для письмового і усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання.

Організація навчальної діяльності в центрі культури української мови

Реформування системи вищої освіти на сучасному етапі зумовлює концептуальні зміни в напрямках, цілях, завданнях, змісті освіти, філологічної зокрема, які зорієнтовують передовсім на розвиток особистості, формування творчої ініціативи, мобільності, підвищення конкурентоздатності майбутнього фахівця.

Задля ефективної реалізації концепції нової освітньої стратегії університету програмою передбачено застосування можливостей Центру культури української мови.

Для цього впроваджено систематичне застосування орфоепічних тренінгів, риторичних розминок, дослідницьких завдань, що передбачають карткування мовного матеріалу, укладання мультимедійних словників, опрацювання спеціальної літератури тощо; творчих завдань «Мовне обличчя міста», «Мовна особистість фахівця», «Граматичні норми української мови в інфографіці», «Удосконалюємо мовлення» тощо.

Крім того, студентів залучено до роботи в проблемних групах, до участі в наукових конференціях; мовних конкурсах тощо.

У Центрі заплановано презентації наукових видань із проблем культури української мови, зустрічі з науковцями.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт:					
		Аудиторна:					С а м о с т і й н а р о б о т а
		Л е к ц і ї	С е м і н а р и	П р а к т и ч н і	Л а б о р а т .	М о д у л ь н і	
Змістовий модуль I. Морфологія української мови. Іменник.							
Тема 1. Предмет морфології. Граматичне значення слова та його структура.	4	2	2				
Тема 2. Іменник. Загальна характеристика, граматичні категорії	5	2	2				1
Тема 3. Лексико-граматичні розряди іменника	3			2			1
Тема 4. Категорія роду іменника	3			2			1
Тема 5. Категорія числа іменника	3			2			1
Тема 6. Категорія відмінка іменника	5			4			1
Разом	23	4	4	10			5
Змістовий модуль II. Прикметник. Числівник							
Тема 7. Загальна характеристика прикметника, категорії роду, числа, відмінка.	3	1	1				1
Тема 8. Розряди прикметника	4			2			2
Тема 9. Категорія ступенів порівняння прикметника	3			2			1
Тема 10. Числівник як частина мови	2	1	1				
Тема 11. Лексико-граматичні розряди числівників	3			2			1
Тема 12. Відмінювання, правопис числівників та утворення відчислівникових дериватів	5			4			1
Разом	22	2	2	10		2	6
Змістовий модуль III. Займенник. Прислівник							

Тема 13. Займенник як частина мови. Лексико-граматичні розряди, словозміна	5	1	1	2			1
Тема 14. Співвіднесення займенників з іншими частинами мови. Проніміналізація.	3			2			1
Тема 15. Прислівник як частина мови. Розряди прислівника.	2	1	1				
Тема 16. Категорія ступенів порівняння прислівника. Правопис прислівників. Слова категорії стану	3			2			1
Разом	15	2	2	6		2	3
Усього	60	8	8	26		4	14

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт:					
		Аудиторна:					С а м о с т і й н а р о б о т а
		Л е к ц і ї	С е м і н а р и	П р а к т и ч н і	Л а б о р а т .	М о д у л ь н і	
Змістовий модуль I. Морфологія української мови. Іменник.							
Тема 1. Предмет морфології. Граматичне значення слова та його структура.	1	1					
Тема 2. Іменник. Загальна характеристика, граматичні категорії	1	1					
Тема 3. Лексико-граматичні розряди іменника	5						5
Тема 4. Категорія роду іменника	6			1			5
Тема 5. Категорія числа іменника	5						5
Тема 6. Категорія відмінка іменника	6			1			5
Разом	24	2		2			20
Змістовий модуль II. Прикметник. Числівник							
Тема 7. Загальна характеристика прикметника, категорії роду, числа, відмінка.	1	1					
Тема 8. Розряди прикметника	5						5
Тема 9. Категорія ступенів порівняння прикметника	6			1			5

Тема 10. Числівник як частина мови	1	1					
Тема 11. Лексико-граматичні розряди числівників	5						5
Тема 12. Відмінювання, правопис числівників та утворення відчислівникових дериватів	6			1			5
Разом	24	2		2			20
Змістовий модуль III. Займенник. Прислівник							
Тема 13. Займенник як частина мови. Лексико-граматичні розряди, словозміна							4
Тема 14. Співвіднесення займенників з іншими частинами мови. Проніміналізація.							2
Тема 15. Прислівник як частина мови. Розряди прислівника.							4
Тема 16. Категорія ступенів порівняння прислівника. Правопис прислівників. Слова категорії стану							2
Разом							12
Усього	60	4		4			52

V. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Морфологія української мови. Іменник.

Тема 1. Морфологія. Предмет морфології. Граматичне значення слова та його структура

Морфологія – об'єкт і предмет вивчення. Морфологічні одиниці. Поняття граматичного слова. Парадигматичні та синтагматичні відношення в системі морфології. Частини мови і принципи їх класифікації. Граматичне значення слова та його структура. Граматичні форми слів та способи вираження граматичних значень в українській мові. [I: 1, 6, 8; II: 4, 5, 7, 9; III: 3, 4, 6].

Тема 2. Загальна характеристика іменника як частини мови

Загальна характеристика іменника. Лексико-граматичні розряди іменників. Морфологічні ознаки іменника. Категорії істот. [I: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9; II: 7, 10, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8;].

Тема 3. Лексико-граматичні розряди іменника

Іменники конкретні і абстрактні. Іменники загальні і власні. Іменники предметні і речовинні; збірні, одиничні. [I: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9; II: 7, 10, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8;].

Тема 4. Категорія роду іменника

Грамеми категорії роду. Іменники подвійного роду. Групи іменників семантично вмотивованого роду. Рід іменників іншомовного походження. [I: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9; II: 6, 7, 8, 9; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 7, 8].

Тема 5. Категорія числа іменника

Семантико-граматичне та граматичне число іменника. Форманти категорії числа.

[I: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9; II: 6, 7, 8, 9, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 7, 8].

Тема 6. Категорія відмінка іменника

Грамеми категорії відмінка. Поділ іменників на відміни. Особливості відмінювання іменників чоловічого роду з нульовим закінченням у родовому відмінку. Парадигма відмінкових форм іменників у кличному відмінку. Відмінювання українських прізвищ.

[I: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9; II: 3, 7, 8, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 7, 8].

Змістовий модуль II. Прикметник. Числівник

Тема 7. Загальна характеристика прикметника, категорії роду, числа, відмінка

Прикметник. Частиномовна характеристика, його граматичні категорії. Семантико-морфологічні й синтаксичні особливості прикметника як частини мови. [I: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9; II: 6, 7, 8, 101; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 2, 3].

Тема 8. Розряди прикметника

Якісні прикметники, їх семантико-граматичні особливості. Відносні прикметники, їх семантико-граматичні особливості. Присвійні прикметники, їх семантичні групи та граматичні особливості. Проміжні розряди прикметників. [I: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9; II: 6, 7, 8, 10; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 3, 7].

Тема 9. Категорія ступенів порівняння прикметника

Ступені порівняння якісних прикметників. Творення форм вищого та найвищого ступенів порівняння прикметників. Продуктивність та стильове використання різних форм вищого та найвищого ступенів порівняння прикметника у сучасній українській мові. Групи якісних прикметників, що не утворюють ступенів порівняння. [[I: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9; II: 6, 7, 8, 10; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 6, 7].

Тема 10. Числівник як частина мови

Питання про місце числівників у системі іменних частин мови. Семантико-морфологічні ознаки та синтаксична роль числівників. Іменники, що виражають поняття кількості, та відмінність їх від власне числівників. [I: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9; II: 1, 7, 9, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 6, 7].

Тема 11. Лексико-граматичні розряди числівників

Семантико-граматичні розряди числівників. Власне кількісні, збірні та дробові числівники, питання про неозначено-кількісні та порядкові числівники. Межі сполучуваності числівників різних типів з іншими словами. [I: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9; II: 1, 7, 8, 9, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 2, 6, 7].

Тема 12. Відмінювання, правопис числівників та утворення відчислівникових дериватів

Специфіка граматичної категорії відмінка числівників. Типи відмінкових парадигм числівника. Синтаксичні зв'язки числівника з іменником. Відчислівникові прикметники. [I: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9; II: 1, 7, 8, 9, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 2, 6, 7].

Змістовий модуль III. Займенник. Прислівник

Тема 13. Займенник як частина мови. Лексико-граматичні розряди, словозміна

Місце займенника в системі частин мови. Категоріальне семантичне та граматичне значення займенника, його синтаксична роль. Суплетивізм як словозмінна прикмета займенників. [I: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9; II: 6, 7, 8, 9, 10, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 3, 7].

Тема 14. Співвіднесення займенників з іншими частинами мови.

Прономіналізація

Вияв іменних граматичних категорій у різних типах займенників. Розряди займенників за значенням, їх семантико-граматичні особливості. Парадигматичні типи займенників. Уваги до окремих словоформ займенників, що пов'язані з історичними чинниками. Морфологічний склад займенників. Прономіналізація. Наголошування займенників. [I: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9; II: 6, 7, 8, 9, 10, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 3, 7].

Тема 15. Прислівник як частина мови. Розряди прислівника

Значення прислівника як частини мови, його морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Групи означальних та обставинних прислівників. [I: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9; II: 6, 7, 8, 9, 10, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 5, 6].

Тема 16. Категорія ступенів порівняння прислівника. Правопис прислівників. Слова категорії стану

Творення ступенів порівняння якісно-означальних прислівників. Омонімія форм вищого і найвищого ступенів порівняння прислівника та прикметника. Розряди прислівника за походженням. Наголос у прислівниках. Категорія стану (предикатів). Семантико-морфологічні та синтаксичні ознаки слів категорії стану. Розряди слів категорії стану за значенням. [I: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9; II: 6, 7, 8, 9, 10, 11; III: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; IV: 5, 6].

VI. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента денного відділення

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекцій	1	2	2	1	1	1	1
	Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	1	1
	Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	1	10
2.	Відвідування практичних занять	1	5	5	5	5	3	3
4.	Робота на практичному занятті	10	5	50	5	50	3	30
3.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	5	25	5	25	3	15
5.	Виконання модульної контрольної роботи	25			1	25	1	25
Разом				104		117		85
Максимальна кількість балів: 306								
Розрахунок коефіцієнта: $306/100 = 3,06$								

6.1.2 Система оцінювання навчальних досягнень студента заочного відділення

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1		
2.	Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1		
4.	Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10		
3.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	4	20	4	20	4	20
Разом				32		32		20
Максимальна кількість балів: 84								
Розрахунок коефіцієнта: $84/100 = 0,84$								

6.2.1. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання для денного відділення

Зміст завдання	Максимальна кількість балів за виконання завдання
Модуль 1. Морфологія української мови. Іменник.	
Самостійна 1. Іменник. Загальна характеристика, граматичні категорії (тестування)	5
Самостійна 2. Лексико-граматичні розряли іменника (тестування)	5
Самостійна 3. Категорія роду іменника (тестування)	5
Самостійна 4. Категорія числа іменника (тестування)	5

Самостійна 5. Категорія відмінка іменника (тестування)	5
Разом	25
Модуль 2. Прикметник. Числівник.	
Самостійна 6. Прикметник. Загальна характеристика, граматичні категорії (тестування)	5
Самостійна 7. Розряди прикметника (тестування)	5
Самостійна 8. Категорія ступенів порівняння прикметника (тестування)	5
Самостійна 9. Лексико-граматичні розряди числівників (тестування)	5
Самостійна 10. Відмінювання, правопис числівників та утворення відчислівникових дериватів (тестування)	5
Разом	25
Модуль 3. Займенник. Прислівник	
Самостійна 11. Займенник. Загальна характеристика, граматичні категорії (тестування)	5
Самостійна 12. Лексико-граматичні розряди, словозміна. Співвід-несення займенників з іншими частинами мови. Проніміналізація (тестування)	5
Самостійна 13. Категорія ступенів порівняння прислівника. Правопис прислівників. Слова категорії стану (тестування)	5
Разом	15

6.2.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання для заочного відділення

Зміст завдання	Максимальна к-сть балів за виконання завдання
Модуль 1. Морфологія української мови. Іменник.	
Самостійна 1. Лексико-граматичні розряди іменника (тестування)	5
Самостійна 2. Категорія роду іменника (тестування)	5
Самостійна 3. Категорія числа іменника (тестування)	5
Самостійна 4. Категорія відмінка іменника (тестування)	5
Разом	20
Модуль 2. Прикметник. Числівник.	
Самостійна 5. Розряди прикметника (тестування)	5
Самостійна 6. Категорія ступенів порівняння прикметника (тестування)	5
Самостійна 7. Лексико-граматичні розряди числівників (тестування)	5

Самостійна 8. Відмінювання, правопис числівників та утворення відчислівникових дериватів (тестування)	5
Разом	20
Модуль 3. Займенник. Прислівник	
Самостійна 9. Займенник. Загальна характеристика, граматичні категорії (тестування)	5
Самостійна 10. Лексико-граматичні розряди, словозміна. Співвід-несення займенників з іншими частинами мови. Проніміналізація (тестування)	5
Самостійна 11. Прислівник як частина мови. Розряди прислівників (тестування)	5
Самостійна 12. Категорія ступенів порівняння прислівника. Правопис прислівників. Слова категорії стану (тестування)	5
Разом	20

Критерії оцінювання виконання студентами завдань для самостійної роботи

Після опрацювання теоретичних матеріалів студенти виконують на платформі "Мудл" тестові завдання. Тест містить 10 питань. Студент отримує по 0,5 балів за кожну правильну відповідь. Максимальна оцінка – 5 балів.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється у вигляді тестових завдань в електронному навчальному курсі або письмово на окремих аркушах.

Модульні контрольні роботи студенти виконують на платформі "Мудл" у формі тестів. Один варіант містить 25 запитань. Студент отримує по 1 балу за кожну правильну відповідь. Максимальна оцінка – 25 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль із навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова: Граматика. Морфологія» здійснюється у формі екзамену в V семестрі.

До складання екзамену допускаються студенти, які відвідали всі лекційні та практичні заняття, активно працювали, написали всі модульні контрольні роботи та виконали блок самостійної роботи.

Форма проведення: письмова на платформі "Мудл" у формі тестів.

Тривалість проведення: 1 година 20 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання: екзаменаційний тест містить 40 питань. Зі змістового модуля «Морфологія (перша частина)» правильну відповідь потрібно дати на 15 запитань, кожне з яких оцінюється по 1 балу.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Предмет граматики. Розділи граматики.
2. Граматичне значення. Граматична форма. Граматична категорія.
3. Способи вираження граматичних значень.
4. Предмет і основні поняття морфології.
5. Принципи та критерії виділення частин мови.
6. Проблема поділу слів на частини мови в сучасному мовознавстві.
7. Загальна характеристика іменника як частини мови.
8. Семантико-граматичні групи іменників. Власні і загальні назви.
9. Семантико-граматичні групи іменників. Назви істот і неістот.
10. Семантико-граматичні групи іменників. Конкретні і абстрактні іменники.
11. Семантико-граматичні групи іменників. Іменники з речовинним значенням.
12. Семантико-граматичні групи іменників. Збірні іменники.
13. Категорія роду іменника. Граматичні та лексико-граматичні показники роду. Класифікація іменників за родами.
14. Іменники спільного та подвійного роду, хитання в роді.
15. Граматичний рід аббревіатур, невідмінюваних іменників, власних назв.
16. Категорія числа. Граматичні засоби вираження категорії числа.
17. Іменники *pluralia tantum*. Особливості функціонування.
18. Іменники *singularia tantum*. Особливості функціонування.
19. Категорія відмінка. Способи вираження відмінкових форм. Основні значення відмінків.
20. Поділ іменників на відміни.
21. Поділ іменників на групи.
22. Типи відмінювання іменників. Особливості відмінювання іменників I відміни. Варіантні парадигми.
23. Типи відмінювання іменників. Особливості відмінювання іменників II відміни. Варіантні парадигми.
24. Типи відмінювання іменників. Особливості відмінювання іменників III відміни. Варіантні парадигми.
25. Типи відмінювання іменників. Особливості відмінювання іменників IV відміни. Варіантні парадигми.
26. Особливості відмінювання іменників множинної форми.
27. Невідмінювані іменники.
28. Особливості відмінювання власних назв.
29. Субстантивація.

30. Загальна характеристика прикметника як частини мови.
31. Лексико-граматичні розряди прикметників.
32. Якісні, відносні та присвійні прикметники.
33. Перехід прикметників із одного розряду в інший.
34. Ступені порівняння прикметників. Творення вищого та найвищого ступенів порівняння.
35. Поділ прикметників на групи Типи відмінювання прикметників.
36. Повні та короткі прикметники. Стягнені і нестягнені форми повних прикметників.
37. Особливості відмінювання прикметників твердої та м'якої груп. Відмінювання прикметників на -лиций.
38. Ад'єктивація.
39. Загальна характеристика числівника як частини мови
40. Розряди числівників за значенням і граматичними ознаками.
41. Групи числівників за будовою.
42. Типи відмінювання числівників. Відмінювання кількісних числівників.
43. Типи відмінювання числівників. Відмінювання порядкових числівників.
44. Загальна характеристика займенника як частини мови.
45. Розряди займенників за значенням.
46. Класифікація займенників за співвідношенням з іншими частинами мови.
47. Типи відмінювання займенників. Відмінювання іменникових займенників.
48. Типи відмінювання займенників. Відмінювання прикметникових займенників.
49. Прономіналізація.
50. Загальна характеристика прислівника як частина мови.
51. Розряди прислівників за значенням та походженням.
52. Адвербіалізація.
53. Творення вищого та найвищого ступенів порівняння прислівників.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Таблиця

Рейтин -гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7.1. Навчально-методична карта дисципліни денної форми навчання

«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА: ГРАМАТИКА. МОРФОЛОГІЯ (IV семестр)»

Разом **60 год.**, із них: лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год., практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 14 годин, МК – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II					Змістовий модуль III			
Назва модуля	Морфологія української мови. Іменник.					Прикметник. Числівник					Займенник. Прислівник			
Кількість балів в за модуль	104 бали					117 балів					85 балів			
Лекції	№1	№2				№3			№3				№4	

Тем и лекц ій	Т е м а 1 · П р е д м е т м о р ф о л о г і ї · Г р а м а т и ч н е з н а ч е н н я с л о в а т а	Т е м а 2 · І м е н н и к я к ч а с т и н а м о в и					Т е м а 7 · П р и к м е т н и к я к ч а с т и н а м о в и			Т е м а 10 · Ч и с л і в н и к я к ч а с т и н а м о в и					Т е м а 13 · З а й м е н н и к я к ч а с т и н а м о в и.	Т е м а 15 · П р и с л і в н и к я к ч а с т и н а м о в и ·	
Семі нари	№ 1	№ 2				№ 3			№ 3					№ 4	№ 4		

Тем и семі нарс ьких заня ть	Т е м а 1. Г р а м ат и ч н е з н а ч е н н я с л о в а	Т е м а 2. З а г а л ь н а х а р а к т е р и с т и к а і м е н н и к а і м е н н и к а					Т е м а 7. За г аль на хар акт ери сти ка пр ик ме тн ика			Т е м а 10. За г аль на хар акт ери сти ка числ івни ка			Т е м а 13. За г аль на хар акт ери сти ка займ енни ка			Т е м а 15. З а г а л ь н а х а р а к т е р и с т и к а п р и с л і в н и к а	
ПЗ			№ 1	№ 2	№ 3	№ 4 - 5		№ 6	№ 7		№ 8	№ 9- 10	№ 11	№ 12		№1 3	

Тем и пра кти чни х заня ть	Т е м а 1 · П р е д м е т м о р ф о л о г і ї ·	Т е м а 2 · І м е н н и к · З а г а л ь н а х а р а к т е р и с т и к а	Т е м а 3 · Л Г р о з р я д и ї м е н н и к а	Т е м а 4 · К а т е г о р і я р о д у ї м е н н и к а	Т е м а 5 · К а т е г о р і я ч и с л а ї м е н н и к а	Т е м а 6 · К а т е г о р і я в ї д м і н к а ї м е н н и к а	Т е м а 7 · П р и к м е т н и к · З а г а л ь н а х а р а к т е р и с т и к а	Т е м а 8 · Р о з р я д и п р и к м е т н и к а	Т е м а 9 · К с т у п е н ї в п о р і в н я н я п р и к м е т н и к а	Т е м а 10 · Ч и с л ї в н и к я к ч а с т и н а м о в и	Т е м а 11 · Л е к с и к о - г р а м а т и ч н ї р о з р я д и ч и с л ї в н и к ї в	Т е м а 12 · В ї д м ї н ю в а н н я · п р а в о п и с ч и с л ї в н и к ї в	Т е м а 13 · З а й м е н н и к я к ч а с т и н а м о в и.	Т е м а 14 · С п ї в в ї д н е с е н н я з а й м е н н и к ї в з ї н ш и м и ч а с т и н а м и м о в и.	Т е м а 15 · П р и с л ї в н и к я к ч а с т и н а м о в и	Т е м а 16. К с т у п е н ї в п о р ї в н я н н я п р и с л ї в н и к ї в
Сам ост. робо та	25 балів					25 балів					15 балів					
Вид и пото ч. конт рол ю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)										Модульна контрольна робота 2 (25 балів)					

Усього	Максимальна кількість балів – 306
---------------	--

7.2. Навчально-методична карта дисципліни заочної форми навчання

**«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА:
ГРАМАТИКА. МОРФОЛОГІЯ (IV семестр)»**

Разом 60 год., із них: лекції – 4 год., практичні заняття – 4 год., самостійна робота – 52 год.

Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II					Змістовий модуль III			
Назва модуля	Морфологія української мови. Іменник.					Прикметник. Числівник					Займенник. Прислівник			
Кількість балів за модуль	32 бали					32 балів					20 балів			
Лекції	№ 1	№ 1				№ 2			№ 2					
						- 3								

Тем и лекц ій	Т е м а 1 · П р е д м е т м о р ф о л о г і ї · Г р а м а т и ч н е з н а ч е н н я с л о в а т а	Т е м а 2 · І м е н н и к я к ч а с т и н а м о в и				Т е м а 7 · П р и к м е т н и к я к ч а с т и н а м о в и		Т е м а 10 · Ч и с л і в н и к я к ч а с т и н а м о в и							
ПЗ	№ 1	№ 1				№ 2		№ 2							

Тем и пра кти чни х заня ть	Т е м а 1 · П р е д м е т м о р ф о л о г і ї ·	Т е м а 2 · І м е н н и к · З а г а л ь н а х а р а к т е р и с т и к а					Т е м а 7 · П р и к м е т н и к · З а г а л ь н а х а р а к т е р и с т и к а			Т е м а 10 · Ч и с л і в н и к я к ч а с т и н а м о в и												
Сам ост. робо та	20 балів						20 балів						20 балів									
Усьо го	Максимальна кількість балів – 84																					

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

I. ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови. Київ: Пульсари, 2004. 400 с.
2. Горпинич В.О. Морфологія української мови: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: ВЦ «Академія», 2004. 336 с.
3. Сучасна українська літературна мова: підручник для студ. філол. спец. вищ. навч. закл. / А. П. Грищенко [та ін.] ; ред. А. П. Грищенко. 3. вид., доп. К. : Вища школа, 2002. 440 с.
4. Сучасна українська літературна мова: Підручник / М.Я.Плющ, С.П.Бевзенко та ін.; За ред. М.Я.Плющ. К.: Вища школа, 2003. 430 с.
5. Сучасна українська мова : Морфологія : підручник / Л.А. Алексієнко, О.М.Зубань, І.В.Козленко; за ред А.К.Мойсієнка; Київ. нац. ун-т ім. Т.Г.Шевченка. К.: Знання, 2013. 524 с.

II. ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Арполенко Г.П. Числівник української мови / Г.П.Арполенко, К.Г.Городенська, Г.Х.Щербатюк. Київ : Наукова думка, 1980. 242 с.
2. Вихованець І. Р. Прийменникова система української мови. К. : Наук. думка, 1980. 286 с.

3. Вихованець І. Р. Система відмінків української мови. К. : Наук. думка, 1987. 232 с.
4. Загнітко А.П. Система і структура морфологічних категорій сучасної української мови. Морфологія. (проблеми теорії) К.: Інститут системних досліджень освіти, 1993. 343 с.
5. Калько М. Аспектуальність: категоризація, класифікація і репрезентація в сучасній українській літературній мові [Текст] : монографія / М. Калько ; відп. ред. К. Городенська. Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2008. 384 с.
6. Колоїз Ж. В. Сучасна українська літературна мова [Текст] : зб. завдань для лабораторних робіт / Ж. В. Колоїз, Н. М. Малюга, В. В. Явір. К. : Знання, 2006. 356 с.
7. Лаврінець, О. Я. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія : підручник / О. Я. Лаврінець, К. С. Симонова, І. Я. Ярошевич ; [за ред. О. Я. Лаврінець] ; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.". Київ : Києво-Могилянська академія, 2019. 521 с.
8. Лонська Л. І. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. І. Лонська ; рец. : Т. В. Симоненко, С. В. Харченко. Черкаси : Видавництво ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2008. 148 с.
9. Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. 6-те вид., зі змін. Львів : Львівська політехніка, 2020. 440 с.
10. Плющ М. Я. Граматика української мови в таблицях [Текст] : навч. посіб. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл. / М. Я. Плющ, Н. Я. Грипас; ред. Т. М. Коліна. К. : Вища школа, 2004. 167 с.
11. Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова [Текст] : зб. вправ : навч. посіб. для студ. вузів, які вивчають дисципліну "Сучасна укр. літ. мова" / М. Я. Плющ, М. Я. Плющ, О. І. Леута, Н. П. Гальона. К. : Вища школа, 1995. 283 с.
12. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ і тестів з морфології : Навчальний посібник / Г.В.Семеренко, Л.П.Литвин, Н.В.Кавера, Л.Ю.Алтицева, О.Ю.Грипас. Київ: Навчальна книга «Богдан», 2012. 232 с.
13. Сучасна українська літературна мова : Морфологія. Синтаксис [Текст] : підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева [та ін.]. К. : Знання, 2010. 376 с.
14. Сучасна українська мова: Підручник / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін.; За ред. О. Д. Пономарева. 3-є вид. К.: Либідь, 2005. 400с.
15. Українська мова: Енциклопедія / Редкол. Русанівський В.М., Тараненко О.О., Зяблюк М.П. та ін. – 2-ге вид., випр. і доп. К. : Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М.П.Бажана, 2004. 824с.

16. Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова [Текст] : навч. посіб. / С. В. Шевчук, Т. М. Лобода. К. : Арій, 2008. 383 с.
17. Шкурятяна Н. Г. Сучасна українська літературна мова [Текст] : навч. посіб. для студ. пед. навч. закладів / Н. Г. Шкурятяна, С. В. Шевчук. К. : Літера, 2000. 685 с.

ІІІ. ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

1. Безпояско О.К., Городенська К.Г., Русанівський В.М. Граматика української мови. Морфологія: Підручник. К.: Либідь, 1993. 336 с.
<https://drive.google.com/file/d/0ByRXMkeKay2YSTIyVEc4U0xOT3M/edit?usp=sharing>
2. Вихованець І. Р. Частини мови у семантико-граматичному аспекті. К. : Наук. думка, 1988. 256 с.
<https://drive.google.com/file/d/0ByRXMkeKay2YekN1SzZ4V1htUXc/edit?usp=sharing>
3. Вихованець І.Р. Теоретична морфологія української мови / І.Р.Вихованець, К.Г.Городенська; За ред. І. Вихованця. К. : Унів. вид-во “Пульсари”, 2004
<https://drive.google.com/file/d/0ByRXMkeKay2YTTM0RmRIVkhieG8/edit?usp=sharing>
4. Горпинич В.О. Морфологія української мови: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: ВЦ «Академія», 2004. 336 с.
[/https://drive.google.com/open?id=1OfsSC1zD_B3CWlHS66FtZMbNNJd0PeqZ](https://drive.google.com/open?id=1OfsSC1zD_B3CWlHS66FtZMbNNJd0PeqZ)
5. Жовтобрюх М. А., Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. Частина 1 (1965)OCR.djvu
<https://drive.google.com/open?id=0B9zt8qEWyTqGS0VNWmJWeWlidUU>
6. Сучасна українська мова : Морфологія. [Текст] : підручник / за ред. А. К. Мойсієнко. К. : Знання, 2013. 524 с.
https://drive.google.com/open?id=16PicksIdvQqu15A_RCrXqP1Dclk1ZTgr
7. Сучасна українська літературна мова: Підручник / М.Я.Плющ, С.П.Бевзенко та ін.; За ред. М.Я.Плющ. К.: Вища шк., 2003. 430 с.
https://drive.google.com/open?id=1dz-EliLUqEm_Hj7YmZBblkK2H_q9Vkuu
8. Сучасна українська мова : підручник [за ред. О. Д. Пономарева]. К. : Либідь, 2001. 340 с.
<https://drive.google.com/open?id=0B9zt8qEWyTqGNjhlZ3pxSTIwRG8>

ІV. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. «Лінгвістичний портал» / www.mova.info
2. Орфографічний словник (Портал української мови та культури «Словник-UA») <http://slovnyk.ua/>

3. Словник української мови : Академічний тлумачний словник (1970—1980)
/ <http://sum.in.ua/>
4. Словники on-line : сталих виразів, іншомовних слів, антонімів, синонімів,
антисуржик / <http://www.rozum.org.ua/>
5. Тлумачний словник української мови у 20-ти
томах / <http://lcorp.ulif.org.ua/ExplS/>
6. «Український правопис» / www.pravopys.net
7. Український лінгвістичний портал. «Словники України» on-line (Словозміна.
Синонімія. Фразеологія) / <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
8. Український мовно-інформаційний фонд НАН України (Ресурси сайту)
/ <http://lcorp.ulif.org.ua/LSlist/>